

Artista: Francisco de Goya y Lucientes (1746 Fuendetodos- 1828 Burdeos).

Títol: Nens jugant als soldats.

Tècnica i data: oli sobre tela del 1778.

Època: segle XVIII, Neoclassicisme.

Museu: Museo del Prado, Madrid.

Instrument: caixa clara (membranòfon).

Comentaris: la caixa clara és un tambor petit que pot tenir una alçada d'uns 20 cm. i un diàmetre d'uns 35 cm. Es percudeix amb baquetes de fusta, com les que veiem a la pintura. La caixa de ressonància, de fusta o de metall, és de forma cilíndrica i està coberta en els extrems per dues membranes, la inferior més prima. Les membranes estan fortament tensades, cosa que permet que aquest tambor tingui un so sec, polit i clar (no molt fort). La caixa sol dur bordons; els bordons, que consten d'una o més cordes (de tripa, seda o niló) tensades i col·locades a la cara interior de la part inferior de l'instrument, reverberen i vibren contra la membrana inferior en ser percudida la superior. Aquest efecte sonor és anomenat "redoblar".

La majoria de cites literàries (a partir del s XVI) denoten la vinculació d'aquest instrument a un ús militar al costat de pifres, trompes i trompetes; també hi ha alguna referència en relació a festes civils i jocs. Des del segle XIX la caixa té una funció important en l'orquestra simfònica per marcar el ritme, com per exemple en el "Bolero" de Ravel (1875-1937) on, en el fortíssim, intervenen dues caixes a l'unison.